

Edebiyat dergileri geldiğinde önce bu sayıda kimler yazmış diye baktıktan sonra içindeki şiirleri okumaya başladım. Gayri ihtiyari önce tanıdık isimlerin şiirlerini okurum. Özellikle şiirini değerli bulduğum şairleri biraz daha dikkatli okurum. Bir şiiri okurken önce toparlanır dinleyici karşısında kendi şiirimi okuyacakmışım gibi hazırlanır şiiri öyle okurum.

Okuduğunuz herhangi bir şiir bir kaç kelime ya da bir dize ile de olsa sizi şiirin tamamını okumanız için bir kıvılcım olur. Bu kıvılcımı göremezseniz mecbur kalmadıkça bu zifiri karanlıkta yürümezsiniz.

Dergilerde adını daha önce duymadığınız bir şairle karşılaştığınızda biraz da bu şairi keşfetmek için şiirini biraz daha dikkatli okumak istersiniz. Bu şair bir kaç kelime ya da bir dize ile sizi şiirine buyur etmiyorsa şiirin tamamını okumaya zaman ayırmayıp başka şiirlere geçersiniz.

Adını ilk kez duyduğum daha sonra da başka nerelerde yazıyor diye araştırma yaptığım, yayınlanan şiirlerinin de belli bir seviye üstünde olduğunu okuduğum bir şairenin bize dokunan şiiri:

*sesini silerken
kulaklarımdan
eskimiş bir şiir okudum
yanmış bir mektup
gülümsedim¹*

Gökhan Akççek, çocuk edebiyatında kendi üslubunu oluşturmuş, çocuk duyarlılığını yakalayan, şiirlerinde bir öğretmen edasıyla söyleyeceklerini öğrencilere dikta etmeden, onlarla arkadaş arkadaş olup onların anlayacağı dilden şiirler yazar. Akççek'in bu şiirlerinden ileri yaşlarda olup çocuk yanlarını da yanlarında taşıyanlar da nasibini alır. Gökhan, ara sıra çocukların dünyasından çıkıp büyüklere de şiirler yazıyor.

*İstanbul bütün sözcükleri emziren anne
Diz boyu overlokçu Laleli, Emirgan suspus
Tramvayda koptu bluzundan sarı bir düğme
Sesime alışan o rüzgârı sen büyüt hiç değilse.²*

Bayan şairler genellikle gençlik dönemlerinde şiirler içli dışlı olurlar, evlenip çoçocuğa karışınca da çok zaman şiire dönüp bakmazlar. Her ne kadar da şiir erkek işe desek de şiirin peşini bırakmayan şairler de var. İşte Hümeysra Yargıcı o şairelerden birisi.

Güneysu dergisinin yayın yönetmenliğini yaptığım zamanlarda lise son sınıf öğrencisiydi. Hece şiirleri yazıyordu. Edebiyat öğretmenliğine başladıktan sonra şiiri bıraktığını zannediyordum. Yaklaşık yirmi beş yıl sonra adına serbest hece dediğim bir şiirle çıkageldi. Bu şiirinin bir işaret fişegi olmasını diliyorum.

*Uzun bir öyküye tahammülüm yok
Kalplerin çığlığı şiirde kanar
Demlenmiş akşamı getir yanıma
Her yana dağılmış bakışlarımı
Topla da git artık ufuklarımdan
Geceye yürüyor serçe kuşlarım³*

Yıllar önce Murat Kapkınır bir şiirinde “Afrika’da öldürülse bir yerli/ Canı bende çıkar/Seni bildim bileli” diye müslüman duyarlılığına örnek olacak şiirler yazıyordu. Şairler, dünyanın neresinde bir zulüm varsa zulme uğrayanların sesi olur. Bu zaman dilimini şiiriyle gelecek nesillere aktarır. İşte o şairlerden

1 Nurşen Kaygısız, “Ellerimi Silerken Ellerinden”, *Mevsimler*, S. 19, 2019, s. 2.

2 Gökhan Akççek, “Gitmek Akşamı”, *Yolcu*, S. 94, 2019, s. 7.

3 Hümeysra Yargıcı, “Kısaca” *Şiar*, S. 22, 2019, s. 25.

daha önce şiirlerini bir başka deride okuduğumu hatırlamadığım bir şair Ömer Vural. Yeni Zelanda'da bir cuma günü yüreğimize düşen ateşin acısını anlatıyor.

*Yeni Zelanda'da bir bayram günü
Tanrım şükürler olsun
Kuşlar dalımda
Güneş her zamanki yerinde
Can katıyor tebessümüyle
Ayırt etmeksizin her zerreye
Savuralım ruhumuzu günden öteye
Gerinip şöyle güzelce.⁴*

Bazen bir şiirden bir kelime ya uzun bir hikaye ya da bir roman olur. Bu kelime sizi alır götürür gitmek istediğiniz yere. Üstelik gitmek istediğiniz yere vardığınızda da bu kelime sizi bırakmaz, yanına başka kelimeler de katarak gönül dünyanızı mamur eder. Nerede doğarsanız doğun, nerede yaşarsanız yaşayın, ilk gençlik ve çocukluğunuzu yaşadığınız yer asıl yurdunuzdur. Hele bir de kendi ülkesinden uzaktaysanız özleminiz kaçta katlanır bilmiyorum. Aklıma birden bire Nazım Hikmet'in "Bir vapur geçer Varna önünden/uy Karadeniz'in gümüş telleri/bir vapur geçer Boğaz'a doğru/Nazım usulcacık okşar vapuru/yanar elleri." şiiri geldi. Muhtemelen Hidayet Oruçoğlu da Azerbaycan topraklarından uzakta bir yerde yaşıyor ve ölmek için de olsa ülkesine dönememe hasretiyle tutuşan bir şair olsa gerek.

*Rüzgârlı çöllerde, karlı havada
Kese patikadan gezen kalmadı!
Göz yaşları kalan sıcak yuvada
Tandırılar üşüdü, ekmek olmadı.*

.....
*Bu da bomboz sabah, sarımsı gündür
Özleyip durursun kendi ülkeni
Vatan en sonunda ölmek içindir
Şimdi ölmeye de koymazlar seni!*

.....
*Düşmanım gizlenir düşman varıyla
Bu taş hangi dağdan kopup geliyor?
İşte senlik, benlik kavgalarıyla
Bugün hak, adalet göçmen oluyor!⁵*

Uzun şiir yazmak tabiri caizse döşleri dolu bir annenin uykusu gelene kadar çocuğunu emzirecek kadar sütünün bereketli olması gibidir. İşte uzun şiirin içinin doluluk olanı da okudukça sizi yormayan ya kelimeler bir yumak gibi sar sar bitmeyen ya da bir kilimin desenleri gibi birbirine uyumlu renklerin şöleninden meydana gelen el emeği göz nuru bir emek gibi sizi kendisine bağlar. Aşağıda alıntıladığım Mehmet Tepe'nin şiiri de böyle bir şiir. Şiirin tamamı bana dokundu. İşte dokunan şiirden en fazla dokunan tam da burası.

*Soğuktan dönüp dönüp baktığım yün yorganlar
Zeytin toplayan köylüler, aceleyle vurduğum kapı
Soğuktan seni ayakta beklediğim belediye parkı
Yürüdüün ıslar tedirgin iç bayıltıcı nasıl da sebepsiz
Soğudu her şey her şey soğudu bu güneşin altında
Ağda balık boğazda manzara doğuda bir duldalık⁶*

4 Ömer Vural, "Merhaba Kardeşim", *Yolcu*, S. 94, 2019, s. 15.

5 Hidayet Oruçoğlu, "Göçmenler", *Kardeş Kalemler*, S. 147, 2019, s. 8,9.

6 Mehmet Tepe, "Tek Başına Bir Ağaç", *Şiar*, S. 22, 2019, s. 23.

Günlerin en uzununu hastanede geçen günlerdir. İster ameliyatta olsun, ister yoğun bakımda gerek hasta için gerekse onu bekleyenler için dakikaların gün kadar uzadığına bir şekilde şahit olmuşuzdur. Hele bir de hastaysanız doktorunuzun ağzından çıkacak her kelime duymak ya da duymamak istediğiniz kelimelerden oluşuyorsa işleyen ancak zamanın saatidir ve bu saat sizin saatinize hiç bir zaman uymaz. Hüseyin Bektaş bize işte o hastane güncesini anlatıyor ve bize yaşadığımız ya da bir şekilde yayayacağımız o zamanın filmini oynatıyor düşüncelerimizin beyaz perdesinde.

*Hastanenin perdelerinden sararmış kederler akıyor
Kuş renginde sesler duyuyorum içimde
İncir yapraklarından örümlü perdelerde bütün ışık
Bahçedeki yaşlı ihlamur ağacından kalkan kuşlar bile
Sarmal olmuş bir hayat çiziyorlar gökyüzünde
Ve önümde gölgeden hayatlar hastanenin
Arkasındaysa inkisarımı yüzünde taşıyan insanlar⁷*

Her çocuk bir neslin gelecekte tıpkı bir ipek böceği ya da inci kefali gibi geleceğe nesiller bırakacak adaylar arasındadır. Anne ve baba çocuklarının bakımı, yetiştirilmesi haricinde bir şemsiye gibi yazın sıcakta kışın yağmurda onları koruyan güvenli bir korunaktır. Metin Kaplan'dan alıntıladığım bu şiir aynı zamanda Sezai Karakoç'un "Kaçar herkesten/Durmaz bir yerde/Anne ölünce çocuk/Çocuk ölünce anne" şiirine bir gönderme gibi algılansa da merhametini asıl içinde gizleyen fazla belli etmeyen babalar için için çocukların ölümü annelerin üzüntüsünden bir kat daha fazladır. Çünkü her çocuk bir babanın nesli sürdürecektir sürgünlerinden birisidir.

*Önce kuşlar ölür
göğe asılı kuşlar
sonra çocuklar...*

*çocuklar ölünce babalar
kolsuz kanatsız kalır
kuşlar, çocuklar babalar⁸*

Bir Nokta dergisi bu yıl Ramazan Özel Sayısı yaptı. Başka bir derginin aklına böyle bir sayı yapmak gelmedi. Bu güzel düşünceyi keşke derginin ön yazısından sonra bir ramazaniye ile süsleselerdi. Koca Yunus şöyle bir ramazaniye yazmış:

*Benden öğüt ister isen ey diviremem bildiğimden
Budur Çalabın buyruğu tutun oruç kılın namaz⁹*

Bizde geleneği takip eden şair sayısı gün geçtikçe azaldığından akıllarına gelmemiş olabilir. Biz yine de güzel bir sayı olduğunu söyleyelim ve ramazaniye niyetine geçecek iki şiirin bize dokunan bölümlerini sizinle paylaşarak vaktinize veda edelim vesselam.

*Bismillah de çocuğum
Niyet geceyedir akşamdan
Doğrulup kalkmaya
Arındırmaya tüm bedeni.¹⁰*

*Orucun yirmi üçü
Erir mide hörgücü
Zengin israfına denk
Fakirin alım gücü¹¹*

7 Hüseyin Bektaş, "İhlamur Ağacına Yaslı Hayatlar", *Yediiklim*, S. 350, 2019, s. 14.

8 Metin Kaplan, "Çocuklar", *Yediiklim*, S. 350, 2019, s. 13.

9 Mustafa Tatçı, *Yunus Emre Divanı*, Akçağ Yay., Ankara, 1991, s. 101.

10 Süleyman Çelik, "Geceye Niyet", *Bir Nokta*, S. 208, 2019, s. 17.

11 İbrahim Eyibilir, "Ramazan", *Bir Nokta*, S. 208, 2019, s. 19.

